

Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

“Θέλουμε, επομένως, να καταργήσουμε εντελώς την κυριαρχία και την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. Θέλουμε τους ανθρώπους ενωμένους και αδελφωμένους με μια απόλυτα συνειδήτη αλληλεγγύη, να συνεργάζονται εκούσια για την ευημερία όλων. Θέλουμε να έχει η κοινωνία ως βασικό σκοπό την παροχή σε όλους των μέσων για την πραγμάτωση όσο γίνεται μεγαλύτερης ευημερίας, όσο γίνεται μεγαλύτερης ηθικής και πνευματικής ανάπτυξης. Θέλουμε ψωμί, ελευθερία, έρωτα και γνώση για όλους.

E. Μαλατέστα

“Κάποτε περιέγραφαν το επαναστατικό υπόκειμενο ως τάξη με ριζοσπαστικά δεσμά, που δήλωνε: Δεν είμαστε τίποτα. Θέλω να γίνω τα πάντα. Άλλα αυτό... θεωρείται ότι είναι... πέρα από τις δυνάμεις των κοινών Θνητών. Εκείνο που χρειαζόμαστε σήμερα δεν είναι μια τάξη με ριζοσπαστικές αλυσίδες, αλλά ένας πολιτισμός με ριζοσπαστική, πραγματικά δημιουργική ελευθερία.

M. Μπούκτσιν

Αθήνα, 25 Ιούνη 1986

Nº 3

ΦΙΛΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ, είναι αλήθεια πως, μέσα από τούτο το δελτίο, επιδιώχαμε να βρούμε κάποιο κοινό σημείο με τις δικές σου, αλλά και τις δικές μας, ανησυχίες. Προσπαθήσαμε να διευκρινίσουμε την εικόνα που δίνουν για μας εκείνοι που μας αντιμάχονται. Θελήσαμε να εδραιώσουμε ένα ψέσιο ενημέρωσης, ένα τρόπο να λέμε αλογόκριτα αυτά που θέλουμε να πούμε, μα πιο πολύ θελήσαμε να χαρούμε την ψευδαίσθηση της επικοινωνίας μέσα από τον έντυπο λόγο.

ΦΙΛΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ, τούτο το τεύχος είναι το τέταρτο (μαζί με το Ν° 0) που διακινούμε, με πολύ κόπο, με πολλή προσπάθεια και, ίσως, με μερικούς κινδύνους. Φυσικά, δε ζητιανέυσμε την κατανόησή σου, μέσα απ' όλα όσα γράφονται εδώ. Αντίθετα, το μόνο που επιδιώκουμε να πετύχουμε είναι να προκαλέσουμε την ανθρωπιά σου με την παρουσία μας, να σου πούμε ότι βρισκόμαστε παντού γύρω σου και να σου θυμίσουμε πως ποτέ δε σου κάναμε κακό.

ΦΙΛΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ, οι επαγγελματίες γραφιάδες των αφεντικών (τους ξέρεις με το όνομα «δημοσιογράφοι»), κατ' εντολή της εξουσίας, επιμένουν να μας χαρακτηρίζουν «παιδιά», «απολίτικους», «ταραχοποιούς», πιστεύοντας πως έτσι μας δυσφημίζουν. Δε μας ενοχλεί αυτό· πρέπει, όμως, να διευκρινίσουμε τους όρους που χρησιμοποιούν για να μας χαρακτηρίσουν.

ΦΙΛΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ, ναι, είμαστε παιδιά. Από 15-75 χρόνων. Κι ευτυχώς που καταφέρουμε να είμαστε και να παραμένουμε παιδιά, γιατί έτσι μπορούμε και διατηρούμε την ορμή της κριτικής μας, την ορμή της οργής μας, το πάθος της ανυποτάξιας μας και —τα σπουδαιότερο— την αγάπη για τη ζωή. Ευτυχώς, δηλαδή, που δεν ωριμάσαμε, που δε βρήκαμε την επιχειρήματα για να δικαιολογήσουμε την άνευ όρων παράδοσή μας στα αφεντικά. Κανένα επιχείρημα για ήσυχη ζωή, για ασφαλή έννομη επιβίω-

ση, για επίπλωση της ευτυχίας μας μέσα σε χρυσά κλουβιά, για την απλοχειρία των αφεντικών που προσφέρουν τόσα πολλά στους υπηρέτες τους, τίποτε απ' όλα αυτά δεν καταφέρει να μας ωριμάσει. Αλήθεια, πού βρίσκονται σήμερα οι παλιοί κοινωνικοί επαναστάτες που, με τα τραγούδια τους, ξεσήκωναν συνειδήσεις, που με τα κείμενά τους προκαλούσαν τους εφησαρχαμένους; Οι «διανοούμενοι» της επανάστασης χάθηκαν στα σαλόνια των δισκογραφικών εταιριών, στα διευθυντικά γραφεία των εφημερίδων, στους διαδρόμους των κομματικών μουσείων. Ωρίμασαν. Έχουν πια όλα τα επιχειρήματα —εκείνο που τους λείπει είναι η παιδικότητα για τη διεξαγωγή της έμπρακτης αντίστασης. Ναι, λοιπόν, είμαστε παιδιά —εμείς δε διαθέτουμε επιχείρημα που θα μας ωριμάσει.

ΦΙΛΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ, ναι, είμαστε «απολίτικοι», δηλαδή αντι-πολιτικοί. Όχι, βέβαια, ότι στερούμαστε τη λεγόμενη «πολιτική» παιδεία και την ικανότητα να κρίνουμε τους δημαγωγούς της πολιτικής. Είμαστε αντι-πολιτικοί επειδή αρνούμαστε να πάρουμε μέρος στην απάτη των αφεντικών. Επειδή αρνούμαστε να κοπαδοποιηθούμε κάτω από τις κομματικές σημαίες. Επειδή αρνούμαστε να μας βγάζουν βόλτα τα κόμματα, και αυτή τη βόλτα να τη λένε «διαδήλωση», ενώ δεν είναι, στην πραγματικότητα, πάρα μια παραλλαγή της βόλτας που βγάζει το αφεντικό το σκύλο του για να κατουρήσει και να εκτονωθεί —και μετά, πάλι μέσα. Είμαστε αντι-πολιτικοί επειδή φτύνουμε στα μούτρα τους ασήμαντους πολιτικάντηδες που αποκτούν ισχύ χάρη στην απάθεια του «εκλογικού σώματος», του «λαού», όπως τους αρέσει να σε αποκαλούν.

ΦΙΛΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ, ναι, είμαστε ταραχοποιοί. Το ίδιο ταραχοποιοί με τα παιδιά σου και μ' εσένα όταν ήσουν παιδί. Όταν μπορούσες να βλέπεις την αδικία όπως εκδηλωνόταν κι όχι

► ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 2 ◄

Η συνήγορος των καταπιεσμένων, Κατερίνα Ιατροπούλου, διώκεται από το κράτος για την αυθεντική ανθρώπινη δράση της. Η Κατερίνα αγωνίστηκε όλη τη ζωή για την ανθρώπινη ελευθερία, για να μπορείς εσύ να ζεις ελεύθερος. Δικό σου χρέος τώρα να ανατρέψεις την κρατική σκευωρία, να αποδείξεις ότι οι ιδέες δεν φιμώνονται, ότι η κοινωνική επανάσταση δεν φυλακίζεται. Η αντίσταση στην κρατική καταστολή είναι καθήκον κάθε ελεύθερου ανθρώπου.

Για μια επετειακή ανάπαιδα πολλών μπεκερέλ: ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΟΣΟΥΣ ΕΠΙΒΙΩΝΟΥΝ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΟ ΕΦΙΑΛΤΗ

ΔΥΟ ΜΗΝΕΣ ΕΧΟΥΝ ΠΕΡΑΣΕΙ από κείνες τις ταραγμένες μέρες, πριν και μετά από τα πασχαλινά πανηγύρια, που το ραδιενέργο νέφος του Τσερνομπίλ έφερε και στη δική μας γεωγραφική περιοχή — πάρα τις διαβεβαιώσεις των «ειδικών» ότι δε θα συνέβαινε κάτι τέτοιο, λες και ήξεραν ακόμη και τις μετεωρολογικές προθέσεις του πλανήτη μας. Εκείνες τις μέρες, προσπάθησαμε να διαδηλώσουμε την αντίθεσή μας τόσο προς το συγκεκριμένο γεγονός της καταστροφής του Τσερνομπίλ, όσο και προς τις γενικότερες διαστάσεις του προβλήματος της «ειρηνικής» πυρηνικής ενέργειας. Τότε, το κράτος, βάζοντας μπροστά τα ΜΑΤ και μεΑ, μας εμπόδισε να μηλούσεμε. Άλλωστε, τις αμέσως επόμενες μέρες άρχισαν οι κομματικές παρελάσεις, τα λογιδικά και τα συνθήματα-κοναρέβρες.

Σήμερα, δύο μήνες μετά, τι απόμεινε άραγε από κείνες τις ταραγμένες μέρες; Πέρα από τους 13 διαδηλωτές, που συνελήφθησαν τότε και βρίσκονται ακόμη διασκορπισμένοι στις φωλακές της επικράτειας, περιμένοντας να «δικαστούν» επειδή δε σώπαν, επειδή τάραζαν τον ύπνο του «λαού», πέρα απ' αυτούς δε μένει τίποτε άλλο. Και στο περιθώριο της επικαιρότητας, κάποιες έχεχαμενές πα ανακοινώσεις ότι τα πλατώνυμα λαχανικά είναι κατάλληλα για φάγμα, όπως και τα φρούτα και το γάλα, και όλα.

Όμως, δεν είναι έτοι με τα πράγματα. Πώς απ' αυτή την ημερία κρύβεται ο πανικός του κράτους που, με τα ρόπαλα, είναι πάντα έτοιμο να πνίξει κάθε φωνή διαμαρτυρίας εναντίον της επιβολής αυτής της σιγής, εναντίον του εθισμού του «λαού» και στη ραδιενέργειά του.

Έτοι, το κράτος, χρησιμοποιάντας ως μιαθοφόρους τους τεχνοκράτες και τους επιστημόνες του, συν τα ΜΑΤ και τα ΜΕΑ του, θα μπορείσει ανενόχλητο και ανεξέργαστα από τις θυσίες (όπως εκείνη του Τσερνομπίλ) να βαθίσει προς τον τελικό στόχο του που είναι η οριστική και γενικευμένη στρατιωτικοποίηση της κοινωνίας, καθώς και η πλήρης εξάρηση των ενεργειακών της αναγκών από συγκεκριμένα κέντρα εξουσίας και αποφάσεων.

Σήμερα, γνωρίζουμε ότι το ραδιενέργεια υπάρχει και συσσωρεύεται στο περιβάλλον εδώ και —τουλάχιστον— σαράντα χρόνια. Πρώτα, ήταν οι εγκληματικές πυρηνικές δοκιμές των υπερδιάνυμων στην αποκάρια. Μετά, πρόθαν να προστεθούν, φορώντας ειρηνικό προσωπίο, τα πυρηνικά εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Πορά της προσπάθειες των εκσάτοτε διαχειριστών της εξουσίας, σε Ανατολή και Δύση, και των μιαθοφόρων επιστημόνων τους να συγκαλύψουν το έγκλημα που συντελείται σε βάρος της ζωής μας προκειμένου να υλοποιηθούν οι πολιτικές και οικονομικές πρακτικές τους, εμείς έχομες σήμερα ότι από το 1957 εκαποντάδες «αποχήματα» γεμίζουν με ραδιενέργεια θάνατον τον πλανήτη μας.

Τώρα, η καταστροφή του Τσερνομπίλ ξεσκεπάζει τα ψευμάτων του προκαλώντας εκτόμβες σπηλειρινών και μελλοντικών θυμάτων. Τα ψέματα των κυβερνητών, τη υποκριτική εγκυρότητα των μιαθοφόρων επιστημόνων και η αιωτή των δασκαλεμένων «κινημάτων ειρήνης» δεν είναι πια σε θέση να κρύψουν την αλήθεια.

Λένε ψέματα όταν μιλούν για όρια ανοχής στη ραδιενέργεια. Σπηλαίη την πραγματικότητα, δεν υπάρχει κανένα όριο

► ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 4 ◄

ΑΠΕΡΓΙΑ ΠΕΙΝΑΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΤΙΠΥΡΗΝΙΚΩΝ ΔΙΑΔΗΛΩΤΩΝ

Εμείς, οι προφυλακισμένοι κρατούμενοι στις Φυλακές Κορυδαλλού, Μπόγρης, Μαγκανάδελης, Καλούγερόπουλος, Μπαλής, αποφασίσαμε και κατεβήκαμε σε απεργία πείνας από την Τρίτη, 17.6.1986, διαμαρτυρόμενοι για τη συνέχιση της προφυλάκισής μας εδώ και 36 μέρες, καθώς και για την αδικαιολόγητη διακοπή της αδιαδικτύων αποφυλάκισής μας — αποφυλακιστήκαν μόνο 2 από τους 13 συνολικά κρατουμένους.

Δηλώνουμε ότι η κράτησή μας με αφορμή την αντιπυρηνική διαδήλωση της 13ης Μάη πρέπει να αντιμετωπιστεί από κάθε πολίτη ανεξαρτήτως πολιτικών και ιδεολογικών πεποιθήσεων σαν μια κατάφωρη παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Καταγγέλλουμε τους άγριους ξυλοδαρμούς, τις ύβρεις, τις ψυχικές και σωματικές ταλαιπωρίες που υποστήκαμε στην Ασφάλεια, την ψυχική οδύνη αυτών που αγαπάμε και μας αγαπάνται, την κατασυκοφάντησή μας σαν εγκληματών, καθώς και τις υλικές ζημιές από τη διακοπή των επαγγελματικών μας υποχρεώσεων.

Για μια ακόμη φορά δηλώνουμε ότι δεν έχουμε καμιά ανάμιξη στα συγκεκριμένα βίαια γεγονότα που έγιναν στην αντιπυρηνική πορεία. Ζητάμε την έμπρακτη συμπαράσταση στην απεργία πείνας η οποία θα συνεχιστεί μέχρι τη δίχις ώρους αποφυλάκισή μας.

Δηλώνουμε ότι αρνούμαστε να γίνουμε θύματα σκοτεινών σκοπιμοτήτων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σε απεργία πείνας κατέβηκε και ο κρατούμενος στις Φυλακές Ιωαννίνων, Αντρέας Μπαρμπούτης, από τις 20.6.1986.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΑ

Στρατηγέ, ο άνθρωπος είναι χρήσιμος πολύ. Ξέρει να πετάει, ξέρει και να σκοτώνει. Μόνο που έχει ένα ελάττισμα, ξέρει να σκέφτεται.

Μπ. Μπρέχτ

Φάνεται πως μερικά λαγωνικά της δημοσιογραφίας (αυχνά και της Ασφάλειας) μυριστήκαν πις τα άρθρα για τους αναρχικούς έχουν ψωμί και επιδόνται σε ανάλογη τυχοδικική και παραπλανητική αρθρογραφία, προκειμένου να εξυπηρετήσουν την καριέρα τους, πατώντας επί πτωμάτων, και να επιβεβαιώσουν την άποψη που τους θέλει λακέδες της εξουσίας [...]

Επειδή ζούμε σε ύποπτους καιρούς και δεν προσφέρουμε σαν εμπόρευμα κατανάλωσης θεάματος, μιας μάχης «ινδιάνων-κουμπούδιων», «αναρχικών-αστυνομιών», όπως βολεύει τις καθεστωτικές δυνάμεις, που επιδύουν να πονικοποιήσουν την κινητισμού του τύπου [...]. Ενα τέτοιο χαρακτηριστικό δείγμα προσφέρει άρθρο στο «Έθνος» της 27ης Απρ. 1986, με τίτλο «Βία και μολότοφ θα εξαπλωθούν σε

όλη την Ελλάδα» πρόκειται για ανεύθυνο και συκοφαντικό δημοσίευμα που λασπολογεί με συγκεκριμένους στόχους. Παραποτεί τα όσα επιτώκησαν στο Πανελλαδικό Συνέδριο Αναρχικών εκμεταλλεύμενο φράσεις ξεκομιένες από το συνολικό τους νόμα και προσεκτικάντων η συνάντηση για τον καθενά και δεν εκφράζει το σύνολο των αναρχικών [...].

Σήμερα, είναι περισσότερο από κάθε άλλη φορά εμφανες το πανιχίν των πολιτικών κορμάτων, δεξιών και αριστερών. Όταν αμφιθίστεται η θέση τους, συσπειρώνται πάιων από μεγαλούπομπες, εκφράσεις για «εθνική ομοψυχία και θεμάγκες», με σκοπό να καλύψουν τις ταξικές αντιθέσεις και να εγκλωβίσουν τις καταπειρνέμενες κοινωνικές τάξεις. Φωνάζουν για την «τρομοκρατία των μολότοφ και αποκρύπτουν την πραγματική τρομοκρατία της εξουσίας, που διατηρεί το καθεστώς της εκμετάλλευσης σε μια ιδιοκρατία του κεφαλαίου». Ως αναρχικοί, αντιπαλεύουμε την παγκόσμια αυτή απιμία που παίζεται σε βάρος των κατώτερων κοινωνικών τάξεων. [...]

ΦΙΛΕ, ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ ▶ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 1 ▶

παραμορφωμένη μέσα από τη σκοπιμότητα των επιχειρημάτων. Ξέχασες το σκασιαρχείο στο σχολείο, την αντιγραφή από το διπλανό σου, τη σφεντόνα σου, το κόπινο σου, κρυφά, το τρέξιμο σου, όπαν, παίζοντας μπάλα, τύχαινε να σπάσεις κάποιο παράθυρο; Ήσουν απιθανός τότε. Κανείς δεν μπορούσε να σε πείσει πως δεν πρέπει να πάγιες τα μεσημέρια γιατί οι «γεγάλοι» κοιμούνται. Για σένα η ζωή συνεχίζοταν και το μεσημέρι. Σήμερα, μεγάλοι πια, εμείς συνεχίζουμε να είμαστε **ταραχοποιοί**, σε ένα άλλο επίπεδο πια: ο παλιός «γεγάλος», που απαγόρευε το μεσημεριακό παιχνίδι, τώρα είναι το κράτος που απαγόρευε την απομική ελεύθερια, είναι οι μπάστους που ορμάει να κατασπάρει τους ανυπάκουους που θέλουν να ζουν. Ο βλοσσόρος καθηγητής των μαθητικών μας χρόνων είναι ο εξισούς βλοσσόρος και φωλύς πολιτικάντης, που θέλει υπακοή και προσφλωση από τους οπαδούς-μαθητές. Κι ετοί, εμείς παραμείναμε **ταραχοποιοί**.

ΦΙΛΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ, το τελευταίο δεκάμερο, κάποιοι σύντροφοί μας στη Θεσσαλονίκη πάτσακαν και οδηγήθηκαν στις φυλακές, μετά από τη συγκρουσή τους με τις δυνάμεις καταστολής. Τις ίδιες μέρες, οι εφημερίδες πέρασαν στα ψηλά την καταστροφή του στρώματος όζοντος στη γήινη απομονωμένη, αποτέλεσμα της μεγάλης βιομηχανικής και αστικής ρύπανσης. Επίσης, τις ίδιες μέρες, σχεδόν σωπτά, αποσύμφυτη η παϊδική αστηρίνη γιατί θεωρείται ότι σκοτώνει παιδιά. Ακόμη, τις ίδιες μέρες, η Βουλή ψήφισε το νόμο για το λεπτοροήν φακέλωμα, δεκάδες εργάτες απόλυτηκαν από τις προβληματικές επιχειρήσεις και οι φετινοί απόφοιτοι λυκείου υποχρεώθηκαν να διαγωνιστούν για μια θέση στη ζωή, νιώθοντας το διπλανό συμμαθητή τους σαν κάτι περισσότερο από το έχθρο, σαν κάποιον που μοχθεί για να τους αρπάξει τη «θέση» στη ζωή.

ΦΙΛΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ, πάλι ήσουν απών από τις μεγάλες αποφάσεις, πάλι έμεινες σιωπηλός μπροστά στις μεγάλες αδίκιες, πάλι γύρισες στο σπίτι σου χωρίς ίσως να αντιλήφθηκες τι συνέβη γύρω σου.

ΦΙΛΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ, αν τελικά ανησυχήσεις, κατέβα την επόμενη φορά μαζί μας στο δρόμο. Γίνε παιδί, **ταραχοποιός** και **αντί-πολιτικός**. Σπάσε τις αλυσίδες των επιχειρημάτων. Αρήσου τη βία, αλλά μη σκύψεις το κεφάλι όταν αισθανθείς ότι σου αρπάζουν τη ζωή. Αν επικοινωνήσαμε σωστά μαζί σου, θα σε συναντήσουμε την επόμενη φορά στο κάπιο ταραγμένο δρόμο. Άλλωστε, μην ξεχνάς πως, αν θέλεις να ξαναπάρεις όσα σου κλέβουν τα ασφεντικά και το κράτος (ην ήρεμη ζωή, το καθαρό περιβάλλον, την ερωτική ολοκλήρωση, την ιδονή της ελευθερία), είσαι υποχρεωμένος να περάσεις μέσα από το δικό μας ταραγμένο δρόμο...

Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ

Ο ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ ΕΦΙΔΑΤΗΣ ΚΑΙ Η ΑΜΗΝ ΤΟΥ ΟΨΗ

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΆΛλα Τίνα

Μία σοσιαλιστική κυβέρνηση που σεβεται τον εαυτό της δεν είναι δυνατόν να δεχεται, μέσα στην επικράτεια της, άλλους να πεινούν και άλλους να θησαυρίζουν, να διασθέτουν δυο αυτοκίνητα και πανω από «ένα πεντακοσάριο στην τσέπη». Στα πλαισια αυτά, προχώρησε σε «συντριπτική κατάσχεση» των περιουσιών των απεργών πιλότων, που ζημιώσαν τον «εθνικό μας αερομεταφορέα», και ζητάει 50 εκατομμύρια από κάθε πλάτο.

Η σιωπηρή πλειοψηφία παρακολουθείς με χαρά — στα διαλέγειμα του Μουντιάλ — το κυνηγότη, τις αυλλήψιες, τον Αρκουδέα και τους ζένους πιλότους, που έδωσανένα άλλο νόημα στο σύνθημα «προτιμάτε τα ελληνικά προϊόντα».

Και έτοι η κυβέρνηση, βοηθούντος του Μουντιάλ και με το πρόσχημα της Ολυμπιακής, προσπαθεί να ξεπέρασε τον σκόπελο των απολύτων στην προβληματικές. Τώρα πια, έγινε η αρχή με τις κατασκέψεις περιουσιών. Εδώ ως φοβήθηκαν κοτζάμ πιλότους, επιστήμονες που είναι σπανιοί και χρήσιμοι, θα φοβήθουν εμάς, τους αμφορτουτούς, αξεστούς εργάτες που μας δέρνει η ανεργία;

Και βέβαια, πώς να υπερασπιστεί, στο όνομα της «ταξικής αλληλεγγύης», ο μεροκαπιτάρης εργάτης τον πιλότο που δηλώνει «εμάς δεν μας ενδιαφέρουν οι άλλοι εργαζόμενοι». Πώς να μη νιώσει χαρά ο μισθοσυντήρητος των 30 χιλιάδων, όταν το κράτος πιμπρεί τον (από τις τυφλήσεις) κανακέμενο πιλότο; Γιατί δεν μπορεί να δει ο εργαζόμενος το οργανωμένο σχέδιο που θα περιλαμβάνει και αυτόν μετά από τους πιλότους;

Αλλά φαίνεται πως έστι σχέους τα πράγματα. Η ταξική αλληλεγγύη έχει χάσει προ πολλού το νόμημά της. Οι συνικάλιστες ηγέτες έχουν γίνει αφεντικά από τη μια και υποχείριση του κράτους και των αφεντικών από την άλλη. Οι εργαζόμενοι έχουν παραδώσει τη διαχείριση των διεκδικήσεών τους στους προαγωγούς τους, που τους βγήσουν κάθε τόσο εκτονωτική βόλτα (πορεία). Όσοι εργαζόμενοι κατέφερναν κατά καιρούς να ξεφύγουν από τον έλεγχο των πουλημένων συνδικάτων και αγωνίζονται για το δίκιο τους με καταλήψιες και μαρκορχώνεις απεργίες σαν απάντηση στη βοήθεια που έγιναν από τους υπόλοιπους εργαζόμενους παιάνουν την αδιαφορία τους και ονομάζονται αναρχικοί. Ίσως, όμως, κάποια να είναι και αναρχικοί, από τη στημπή που αρνούνται να μπουν στο στημένο παιχνίδι της διαιτησίας, της ανώδυνης πορείας και του αποκλεισμού τους από τη διαχείριση της ζωής τους.

ΚΑΙ ΤΩΡΑ, ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ!

Μάθαμε τελικά τους λόγους της άγριας επίθεσης της ΕΛΑΣ εναντίον της νεολαίας της Θεσσαλονίκης. Οι αστονομούκοι, μαζί με το δημοτοκαρπό λαό της πόλης, προσπαθούν να πείσουν τους αρμόδιους ότι επειγεί η ίδρυση παιδιατρικού νοσοκομείου στη συμπρωτεύουσα.

ΚΑΙ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΑΖΙΣΜΟΥ;

Σαράντα δύο χρόνια πέρασαν από την ήπταση του ναζισμού και του φασισμού. Σαράντα δύο χρόνια αργότερα, σήμερα, όλος ο κόσμος τιμά εκείνους που έπεσαν, με την εκλογή του Βαλεντίνα στην Αυστρία, την άνοδο του Εθνικού Μετώπου του Λεπέν στη Γαλλία και τη διατήρηση του νόμου 29 της 30.4.1943 (περί χρήσεως όπλων από τα αστυνομικά όργανα) στην Ελλάδα.

ΠΟΙΟΣ ΔΕΡΝΕΙ ΠΟΙΟΝ;

Το Δ' Τριμελές Πλημμελειοδικείο της Αθήνας καταδίκασε δύο αστυνομικούς επειδή έπιασαν το δικηγόρο Χρ. Πριονά, τον έβαλαν σε περιπολού, τον έβρισαν και τον έδιπλωσαν με δικηγόρο, δημοσιογράφο, βουλευτή κ.λπ., και μετά λιανιστετον!

ΜΙΑ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ

Πριν από μερικούς μήνες στους Αγίους Αναργύρους του Βόλου σημειώθηκε έκρηξη σε καζάνι βιομηχανίας οινοπεύματος που λειτουργούσε και λειτουργεί στην πυκνοκατοικημένη αυτή περιοχή. Τα θραύσματα που πετάχθησαν σε ακτίνα εκαντόνων μέτρων πέτυχαν κανένα γιατί οι Άγιοι Αναργύροι έκαναν τότε το θάμα τους.

Για να προλάβουμε τον Τρομογάννη, δηλώνουμε ότι δεν έχουμε καμιά απολύτως σχέση, ούτε με την έκρηξη, ούτε με την επινέμηση της λειτουργίας του οινοπεύματος.

Μετά το σάλο που δημιουργήθηκε από τους πυροβολισμούς των αστυνομικών φρουρών της πρωθυπουργικής κατοικίας στο Καστρί, ο σπρατήγος Δροσογάννης προσπάθησε να διασκεδάσει την καταρκυνή κατά των αστυνομικών οργάνων με δηλώσεις του στους δημοσιογράφους. Διένειμε μάλιστα και ένα απόστασμα από το νόμο που ισχύει και βέβαια και έδιβε στην πολιτική γησαίας της αστυνομίας και η οποία παραπομπής έπιασε την προστασία της από την επίθεση των δημοσιογράφων.

Όμως, τα γεγονότα των διαφεύδουν και αυτόν και όλους όσους κόπτονται για τον εκδημοκρατισμό των σωμάτων ασφαλείας, γιατί:

- είναι εκείνοι που δίνουν διαταγές για δολοφονικές επιθέσεις των ΜΑΤ σε απεργούς και διαδηλωτές;
- είναι εκείνοι που αθώασαν, προλαβαίνοντας τη δίκη τους δικαιοσύνη, τον δολοφόνο Μελίστα, που σκότωσε σε ψυχρώ τον δεκαπεντάχρονο αναρχικό Μιχάλη Καλτέζα, στα Εξάρχεια;

- είναι οι ίδιοι που έωσαν διαταγές να επιτεθούν τα ΜΑΤ στους ιδιοκτήτες της Κερατέας;
- είναι οι ίδιοι που δηλώνουν ότι θα καλύπτουν τον «υπερβάλλοντα ζήλο των αστυνομικών οργάνων».

Είναι οι ίδιοι που φτιάχνουν τους νόμους, για να μπορούν μετά να τους καταστρητούν. Έτσι και αλλιώς, είτε λέγονται προσδετικοί είτε όχι, νούμοι είναι το ίδιο πράγμα, υπηρετούν αποκλειστικά και μόνο το καθεστώς της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης ανθρώπου από άνθρωπο.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Στις 3 Ιουλίου, στην Αθήνα, θα γίνει πορεία ενάντια στην κρατική καταστολή. Ανάλογες εκδηλώσεις θα γίνουν την ίδια μέρα και σε άλλες πόλεις.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΗ ΚΑΙ ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ

ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ που φιλοδοξεί να είναι ανθρώπινη δύναμη μπορεί να επιτρέπει την εκμετάλλευση των βασικών αναγκών. Μπορεί να είναι αποδεκτό να αγοράζονται και να πωλούνται είδη πολυτελείας, αφού έχουμε τη δυνατότητα εκλογής: αν θέλουμε, δηλαδή, να τα χρησιμοποιήσουμε ή όχι όμως, τα αναγκαία δεν είναι απλώς και μόνον εμπορεύματα, αφού δεν έχουμε καμια δυνατότητα εκλογής για τη χρήση τους. Αν κάτι ως έπρεπε να φύγει από το εμπόριο και τα χέρια των αποκλειστικών ομάδων, αυτό είναι σίγουρα η γη από την οποία ζούμε, η τροφή που καλλιεργούμε πάνω της, τα σπίτια που κτίζουμε πάνω της και δια Εκείνα τα απαραίτητα πράγματα που αποτελούν την υλική βάση της ανθρωπίνης ζωής — ρούχα, εργαλεία, ανέσεις, καύσιμα κ.λπ. Είναι, σίγουρα, η πτώση φανερό ότι, όταν υπάρχει αφονία αναγκών αγαθών, ο καθένας θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να πάρει ό,τι χρειάζεται: όταν, όμως, υπάρχει έλλειψη, θα πρέπει να υφίσταται ένα ελεύθερα συμφωνημένο σύστημα κατανομής ώστε ο καθένας να πάρει ένα δικαίωμα μεριδίου. Είναι φανέρως ότι κάτι δεν πάει καλά σε όποιο σύστημα συνυπάρχουν η σπατάλη και η ένδεια, όπου μερικοί έχουν πειραστόρει απ' όσα χρειάζονται, ενώ άλλοι στέρουνται.

Πάνω απ' όλα, είναι φανερό ότι πρώτη δουλειά μιας υγιούς κοινωνίας είναι να εξαφανίσει την έλλειψη των αναγκαίων αγαθών —όπως την έλλειψη τροφής στις υπανάπτυκτες χώρες και την έλλειψη στέγης στις αναπτυμένες χώρες— με την κατάλληλη χρησιμοποίηση των τεχνικών γνώσεων και των κοινωνικών πόρων. Αν η διαθέσιμη ικανότητα και εργασία, στη Βρετανία λογουχάρι, χρησιμοποιηθούν σωστά, δεν υπάρχει κανένας λόγος να μην παραγεται αρκετή τροφή και να μην χτίζονται αρκετά

σπίτια για να τραφεί και να στέκαστεί όλος ο πληθυσμός. Δε γίνεται τώρα, όχι επειδή δεν μπορεί να γίνει, αλλά επειδή η σημερινή κοινωνία έχει άλλες προτεραιότητες. Κάποτε θεωρούσαν δεδομένο ότι είναι αδύνατο να μπορέουν να ντυθούν όλοι καλά, και οι φτωχοί φορούσαν συνέχεια κομπέριτα τώρα υπάρχει αφονία από ρούχα και θα μπορούσε επίσης να υπάρχει αφονία και σ' απόβοτα πλέον

Τα είδη πολυτελείας είναι, παραδόξως, και αυτά ανάγκες, αν και όχι βασικές. Η δεύτερη δουλειά μιας υγιούς καινωνίας είναι να κάνει τα είδη πολυτελείας ελεύθερα διαθέσιμα, αν και αυτός μπορεί να είναι ένας τομέας όπου το χρήμα ενδέχεται να έχει ακόμη μια χρήσιμη λειτουργία — με την προϋπόθεση ότι δε θα κατανέμονται σύμφωνα με την παράλογη έλειψη συστήματος των καπιταλιστικών χωρών ή το ακόμα πιο παράδογο σύστημα των λεγόμενων κομμούνιστικών χωρών.

Αλλά «ούκ έπι» ἄρτω μόνον ζήσεται ἀνθρωπός, ή ακόμα και με κέικ. Οι αναρχικοί δε θα θέλουν να δουν τις ψυχαγωγικές, πνευματικές, πολιτιστικές και άλλες τέτοιες δραστηριότητες στα χέρια της κοινωνίας — ακόμα και της πιο ελευθεριακής κοινωνίας. Υπάρχουν, όμως, άλλες δραστηριότητες που δεν μπορούν να αφθούν σε άποια, στις ελεύθερες ενώσεις, αλλά πρέπει να τις χειρίζεται η κοινωνία ως σύνολο. Είναι αυτές που μπορούν να οναρματώνουν δραστηριότητες προνοίας — η αλληλοβοήθεια πέρα από τις δυνατότητες της οικογένειας και των φίλων και έξω από τους χώρους διαμονής ή δουλειάς.

(Απόσπασμα από κείμενο του N. Ουώλτερ στο βιβλίο *Ti είναι αναρχισμός*, Εκδ. Ελεύθερος Τύπος).

Ο ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΟΣ ΕΦΙΑΛΤΗΣ

ανεκτό από τον ανθρώπινο οργανισμό. Απλώς, η ραδιενέργεια, όταν είναι υψηλή, σκοτώνει αμέσως, ενώ όταν είναι χαμηλή, σκοτώνει αργά, μετά από χρόνια. Η Εκθεσή σε ραδιενέργεια ακτινοβολία επιφέρει βιολογικά αποτελέσματα που είναι δύο κατηγορίων: σωματικά και γενετικά. Όταν η ακτινοβολία υπερβει την ανοχή του κάθε ανθρώπου έχει ωριμάστα, τότε μεσα σε ώρες, σε μήνες ή και σε χρόνια εμφανίζεται καρκίνος. Δεν υπάρχει καμιά δόση ακτινοβολίας, όσο μικρή κι αν είναι, που να αναφερι την πιθανότητα να εμφανιστούν τα σωματικά ή τα γενετικά αποτελέσματα. Ειδικά αυτά τα τελευταία, τα γενετικά, προκαλούν γεννήσεις παιδών παραμορφωμένων σωματική ή καθυστερημένων διανοητικά, και ενδέχεται να εμφανιστούν και μετά από δύο ή τρεις γενέσεις.

Οι μπακαλίστικοι λογαριασμοί των μισθωτών επιστημόνων, που καλούνται από την έξουσια να μας καθηυτάχουν για να συνέχισμε απερίσταστη τη συνεισφορά μας στην παραγωγή διαδικασία, θέλαμένοι στη ραδιενέργειά τους, μας αποδεικνύουν απλώς τα ρευματικά μας μεταβολές που έχουν σημειωθεί στην πληθωριστική της πλειοψηφία τους. Όσο για τα ρευματικά μας μεταβολές που έχουν σημειωθεί στην πλειοψηφία της ακτινοβολίας που δέχονται.

νο τις στατιστικές των επιστημόνων που πειραματίζονται πάνω μας. Οι μελέτες τους για τα πρώτα ανθρώπινα πειραματόζωα της ραδιενέργειας, πριν από σαράντα χρόνια, έδειξαν ότι ακόμη και εκατό ρεμ είναι ικανά να προκαλέσουν λευκίμη.

Λένε ψέματα όταν μιλούν για καθαρίσμα του περιβάλλοντος. Δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν ούτε τα στοιχεία που αποτελούν τα πλαισιεύγενα κατάλοιπα, ούτε το χρόνο έκθεσής του περιβάλλοντος. Επιδεινώνεται, δεν ξέρουν πότε πράγματι θα καθαρίσει η φύση από τη μόλυνση που την αργοσκοτώνει. Πρόχειροι υπολογισμοί μιλούν για περίοδο τριάντα έως τριακοσίων χρόνων για τον καθαρισμό της φύσης – αν φυσικά δεν έρθει νέο «απτύγμα» στο μεταξύ.

Χρόνια τώρα, οι εξουσιοδέτες και οι μισθωτόφοροι επιπλέοντες τους προσπαθούν να μας πείσουν για την ασφάλεια των πυρηνικών εργαστηρίων τους και για την αναγκαιότητα της λειτουργίας τους. **Είναι ψέματα.** Δεν υπάρχει καμία ουδιστική ανάγκη να λειτουργούν οι πυρηνικοί αντιδραστήρες τους, μα και είναι γνωστό ότι το ποσοστό της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν δεν υπερβαίνει το 10-12% (με εξαίρεση τη Γαλλία) του πνιγμάτος της παραγωγής της.

ΠΡΟΣ ΚΑΘΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟ

Αν οι διαφωνίες σου, που προκύπτουν από όσα γράφονται στο Δελτίο αυτό, είναι τόσες που δεν αναπούν κάποια «μίνιμουμ συναίνεση», καλό θα ήταν να μας στέλεις τα κείμενά σου, τις καταγγελίες ή τις ειδήσεις από τη γειτονιά, την πόλη, την ομάδα σου, σε κάποια από τις γνωστές διευθύνσεις των αναρχικών βιβλιοπλαίσιων και περιοδικών. Απλώς, με την ένδειξη «Για τον Αναρχικό». Σκέψου όπι υπάρχουν ουσιαστικοί λόγοι για αυτή την επαφή και όχι έστι, για να γεμίζουν οι τέσσερις σελίδες μας.

Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έπειτα, αν οι επαναστάτες εργάτες δεν αποφάσισουν να κανονίσουν μόνι τους τις υπόθεσή τους και να φέρουν σε πέρας την κοινωνική ανατροπή που αναγγέλλουν οι άγριες απεργίες, οι καταλήψεις και η ενεργός οικειοποίηση⁷ των εργοστασίων, αυτοί που δεν θέλουν ούτε μπορούν να πραγματοποιήσουν την γενικευμένη αυτοδιεύθυνση θα τη μετατρέψουν σ' ένα παραπάνω ψέμα μέσα στον ουρανό των ιδεών, και θα παραστήσουν τους μεστίσες που κατέβηκαν στη γη για να διδάξουν την οργάνωση του προλεταριάτου, σύμφωνα με την καλύτερη παράδοση των Λένιν, Τρότσκι, Μάο, Γκάρσια Όλιβερ, Κάστρο, Γκουεβάρα και άλλων γραφειοκρατών.

Τέλος, εδώ και πάρα πολύ καιρό, η επανάσταση βρίσκεται στα πρόθυρα των τόπων της πλήξης μας, των μολυσμένων πόλεων και των απατηλών παλατιών μας. Αρκετά υποστήκηκε την εργασία, τους πνέυτες, το νεκρό χρόνο, τα βάσανα, την ταπείνωση, το ψέμα, τους μπάσους, τ' αφεντικά, τις κυβερνήσεις το Κράτος. Η τόσο καιρό συγκρατημένη ανυπομονοσία οδήγει στην αποφύλη βία, στην τρομοκρατία, στην αυτοκαταστροφή. Φυσικά, έχουμε καλύτερα πράγματα να κάνουμε για να σώσουμε τους

εαυτούς μας από μια κοινωνία που αυτοκτονεί, παρά να παριστάνουμε τα καμικάζι βάζοντας σαν στόχο ένα σύνταγμα μπάτων, μια μπουκιά επισκόπους ή ένα σουβλάκι από αφεντικά, στρατηγούς και πολιτικούς... Οι ώρες όμως που κυλούν χωρίς ζωή είναι φρικτότερες απ' τον θάνατο. Αρκετά διάρκεσε το «τελικός αγώνας» μας. Τώρα έχουμε ανάγκη από τη νίκη!

* Σημ. του μετ. — Ο γαλλικός όρος είναι «Detournement». Ο όρος αυτός μετρείχε: Τον την έννοια της «εκπρόσωψης», δηλαδή της απόσπασης ενός πράγματος (τόπου παραγωγής εμπορεύματος, τεχνών, χώρων, λέξης κ.λπ.) από το συνόλο μέσα στο οποίο είναι λειτουργικά ενταγμένη. Τον την έννοια της ενεργού οικειόποιησης, δηλαδή της χρησιμοποίησης του με τρόπο και σκοπού ολότελο διαφορετικούς από εκείνου που τη χαρακτηρίζουν προηγουμένως. Εποι. Η «εκπρόσωψη-οικειόποιηση» ενός εργοστάσιου θα έπαιρνε τη μορφή της απόσπασης του από το σύντομα του εμπορεύματος και της εξουδίωσης, όπου λειτουργεί σαν παραγωγής εμπορεύματος και ιεραρχών-καταποτικών σχέσεων, καθ. Η λειτουργία του μέσα στα πλαίσια της προσποτικής ανατροπής αυτού του ουσιώματος (κατ' έτοιο συνέγεια για παραδείγμα στη γενεύεμένη απέργια της Μάη του 1968 με ορμέαντα τυπογραφεία που λειτουργούνταν μόνο για να τυπώνουν τα κείμενα και τις προκυρώσεις του επαναστατικού εργατικού κινήματος). Ποι κάτιον (Κεφάλαιο I, 4) ο ίδιος ο συγγραφέας δίνει την ακαλούμη συνοπτική διατύπωση: «Η αρχή της εκπρόσωψης-οικειόποιησης συνίσταται στο να στρέφουμε ενάντια στον εχθρό τη τεχνικά μέσα και τα όπλα που χρησιμοποιεί εναντίον μας».

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑ

1^ο «Το εργοστάσιο είναι παντού». Ζούμε σε μια ιεραρχική, εμπορευματική κοινωνία, όπως όλοι οι εργάζομενοι σε κάθε χώρα του κόσμου. Ζούμε στο χώρο και το χρόνο που κυριαρχείται από το εμπόρευμα και την ιδιοκτησία. Στις μέρες μας, το εμπόρευμα έχει ταυτιστεί με το αγαθό, και την αφονία του εμπορεύματος καταλήγουμε να τη βλέπουμε ως αφονία αγαθών, ενώ δεν είναι παρά η αφονία της ψυχικής στρόπησης μας ζητούν που δεν είναι ζητι, αλλά απλώς επίβιωση. Και όμως, εγκλωβισμένοι μέσα στην καθημερινή μας αθλιότητα, δυναστεύεται από τις ψευτικές ελευθερίες που μας παραχωρεί ο σύγχρονος καπιταλισμός, ταυτίζουμε το ρόλο που παίζουμε στη διαδικασία

► ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

κτρικής ενεργείας. Ένα τέτοιο μικρό ποσό-
στό εύκολα μπορεί να καλυφθεί με τις πα-
ραδοσιακές ή άλλες μεθόδους — αυτό είναι
δικό τους πρόβλημα, όπως και οι «ενεργεια-
κές ανάκες» τους. Είναι, λοιπού, μάθες η
αναγκαιότητα της υπαρξης και λειτουργιών
των πυρηνικών σταθμών. Η μόνη ανάγκη είναι
την ανάγκη των κυβερνητών να συγκαλύ-
πουν πίσω από τους τοίχους των πυρηνικών
εργοστασίων τους την παραγωγή των πυρη-
νικών όπλων και, ταυτόχρονα, να πρωθυ-
πους φιλόδοξους στόχους τους για την πα-
γκόσμια επιβολή ελέγχου των ενεργειακών
αναγκών της κοινωνίας διαμορφώνουν.
Είναι είναι κραδόλιμη ανήσυχης τοποθεσία έτ-
στικά με τα αγαθά που, σε μια αυτοδιεύθυν-
μενη κοινωνία, ως απολαμβάνουμε ελεύθερα,
ταυτίζουμε τη στεγνή μας επιβίωση με τη ζωή
μας, ταυτίζουμε τέλος τη ζωήμας με την εικόνη
της που προβάλλεται καθημερινά από τα μέσα
μαζικής ενημέρωσης (μέσα μαζικού υπνωτι-
σμού και υποβολής) του σύγχρονου κράτους.
Συνεπείς προς τους ρόλους που έχουμε επεν-
δυθεί, οπλώκουμε μονάχα την επιβίωση, δη-
λαδή να ζούμε κατ' εικόνα και ομοίωση ενός
ιδεολογικού προτύπου το οποίο αποτάλική
υπόσταση μόνο και μόνο γιατί εμείς οι ίδιοι
έχουμε αναθέσει την ευθύνη της διεύθυνσης
της ζωής μας στον απρόσιτο καταστατικό
μηχανισμό που λέγεται κράτος.

Στην ειναϊκούσσου υπόμυθω το γεγονός οπός οι χώρες που κατασκευάζουν και πωλούν πυρηνικούς αντιδραστήρες διαθέτουν ταυτόχρονα και πυρηνικά οπλοστάσια. Λένε ότι τα πυρηνικά τους εργοστάσια είναι ασφαλή. **Ψέματα**. Εδώ και τριάντα χρόνια, εκαποντάδες μικρά, μεσαία και μεγάλα «κατυχήματα» συσσωρεύουν δυσμέτρητα ποσούς ραδιενέργηρων καταλοίπων στην ατμόσφαιρα, στο έδαφος, στις τροφές, στη δάση, στις καλλιέργειες, παντού: ο βιολογικός κύκλος του πλανήτη γίνεται ολοένα και πιο ραδιενέργης και θανατηφόρος. Η ζωή αντιτίσταται πάντα στην απόσταση.

Ο τύπος, είτε για να δικαιολογήσει είτε να συγκαλύψει τις διαστάσεις της καταστροφής του Τσερνομπίλ, αναγκάστηκε να εσκεπάσει μια σειρά από πυρηνικά «αποχώρια» που, για δεκαετίες, είχαν συγκαλυθεί προσεκτικά. Είναι χαρακτηριστικό πόσο ποκριτικά αποκαλύπτει σήμερα ο τύπος ων εξουσιοτάσσων αυτά που έπρεπε να έχει ποκαλύψει πριν από χρόνια. Και φυσικά, ίναι χαρακτηριστικό πόσο ανεπαρκή και ασφαλή αποδεικνύονται τα πυρηνικά εργοστάσια, που για πολλά χρόνια διαφεύγονταν ως το «υπέρπροιχο» της σύγχρονης ενοντολογίας και της επιστημονικής ννώσης.